Inspecting policing in the public interest

Pennu Gwerth yr Heddlu: Adolygiad o Barodrwydd

Heddlu Gogledd Cymru
Gorffennaf 2011

Diben yr adolygiad

Mae Gwasanaeth yr Heddlu, ynghyd â phob rhan arall o'r sector cyhoeddus, yn wynebu ei her ariannol fwyaf ers cenhedlaeth. Gellid ystyried naill ai bod hwn yn gyfle i arloesi ac adfywio – neu'n rheswm i barhau fel y mae pethau a gweld y gwasanaethau'n torri'n ôl.

Bu Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi (HMIC) yn ymwneud yn helaeth â monitro ymateb y Gwasanaeth a'i barodrwydd am gwtogi ar droseddu a lleihau costau ar yr un pryd. Yn rhan o hyn, aethom ati yng Ngwanwyn 2011 i arolygu pob un o'r 43 o heddluoedd ac awdurdodau yng Nghymru a Lloegr, er mwyn asesu:

- sut maent yn bwriadu ateb yr her ariannol; a
- beth fydd yr effaith ar y gwasanaeth a ddarparant i'r cyhoedd.

Yn yr adroddiad hwn, crynhoir y canfyddiadau ar gyfer Heddlu Gogledd Cymru. Mae adroddiad thematig, *Adapting to Austerity*, sy'n cyfuno canfyddiadau'r 43 o heddluoedd i gyd, ar gael hefyd o www.hmic.gov.uk.

Canfyddiadau ar gyfer Heddlu Gogledd Cymru

Beth yw'r her ariannol yn Gogledd Cymru?

Mae Heddlu Gogledd Cymru ac Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru yn adrodd eu bod yn wynebu gostyngiad arian parod o £ 14.7m at eu cyllideb dros bedair blynedd y cyfnod adolygiad cynhwysfawr o wariant (2011/12-14/15). Mewn termau real (hy pan mae chwyddiant yn cael ei ystyried), mae hyn yn cyfateb i 8 y cant o'u gwariant refeniw gros.

A yw'r heddlu a'r awdurdod yn barod i ateb yr her ariannol hon?

Roedd yn amlwg bod yr heddlu a'r awdurdod yn deall cymaint o her sy'n eu hwynebu, a'u bod wedi ystyried amryw ddewisiadau wrth ddatblygu cynllun i fynd i'r afael â'r her honno.

Adeg yr arolygiad, roedd llawer o waith wedi'i wneud eisoes. Mae'r heddlu a'r awdurdod wedi disgrifio cynlluniau sydd ar waith i wneud arbedion yn ystod 2011/12 a 2012/13, ac maent wedi cyllidebu i gyflawni'r holl arbedion gofynnol.

Roedd y cynllun hefyd yn cynnwys clustog ariannol, a gynlluniwyd i lyncu unrhyw gostau annisgwyl neu unrhyw lithriant wrth weithredu. Roedd amserlenni a cherrig milltir clir a chyfiawn, wedi'u cefnogi gan ddadansoddiad da (er enghraifft, o'r cyswllt rhwng newidiadau i niferoedd y gweithlu ac arbedion arian gwirioneddol). Roedd strwythurau llywodraethu clir yn eu lle i oruchwylio cynnydd.

Beth fydd yr effaith ar nifer staff a swyddogion yr heddlu?

Roedd Heddlu Gogledd Cymru'n bwriadu gwneud y newidiadau canlynol i niferoedd ei weithlu.

	Swyddogion yr Heddlu	Staff yr Heddlu	Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu
31 Mawrth 2010 (gwirioneddol)	1,590	921	157
31 Mawrth 2015 (arfaethedig)	1,383	902	160

Ffigurau mis Mawrth 2010 a ddefnyddiwyd yn fan cychwyn, gan fod rhan fwyaf o wasanaethau heddlu wedi dechrau rhewi recriwtio yn y flwyddyn honno, a niferoedd y gweithlu wedi dechrau gostwng o ganlyniad. Cafodd y ffigurau arfaethedig a ddangosir ar gyfer Mawrth 2015 eu darparu i HMIC gan yr heddlu ym mis Mehefin 2011.

Bydd cynlluniau'r heddlu a'r awdurdod ar gyfer y gweithlu yn parhau i gael eu mireinio wrth i'r rhaglen newid fynd yn ei blaen.

Beth fydd yr effaith ar y gwasanaeth i'r cyhoedd?

Mae'r heddlu a'r awdurdod wedi nodi pa newidiadau yn y cynllun a allai gael effaith ar y gwasanaeth a ddarparant i'w cymuned, ac maent wedi gweithio i sicrhau bod yr effaith hon yn cael ei lleihau cymaint â phosibl.

Maent wedi sicrhau bod cyfathrebu â'r cyhoedd a rhanddeiliaid allweddol yn rhan annatod o'r rhaglen newid. Mae ymgynghoriad cyhoeddus lleol wedi digwydd ac mae tystiolaeth bod hwn wedi helpu i ffurfio cynnwys y cynllun.

A oes gan yr heddlu dargedau i gwtogi ar droseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol?

Tasg gyntaf yr heddlu yw cwtogi ar droseddu a chadw'r heddwch; yn 2010, dywedodd Theresa May, yr Ysgrifennydd Cartref, ei bod yn disgwyl i heddluoedd ac awdurdodau wneud toriadau ariannol ond parhau i gwtogi ar droseddu a hynny heb niweidio'r rheng flaen.

Mae *Cynllun Plismona* Gogledd Cymru'n cynnwys amcanion i gwtogi ar droseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yn y flwyddyn i ddod.

© HMIC 2011
ISBN: 978-1-84987-542-4
www.hmic.gov.uk